

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Р1 289/2020
26.08.2020. године
Београд

Врховни касациони суд у већу састављеном од судија: Јасминке Станојевић, председника већа, Божидара Вујичића и Весне Субић, чланова већа, у парници тужиоца ЈП „Србијагас“ Нови Сад, Организациони део у Београду, Нови Београд, против туженог АА из ..., ради дуга, одлучујући о сукобу месне надлежности између Основног суда у Чачку и Трећег основног суда у Београду, на седници одржаној 26.08.2020. године, донео је

РЕШЕЊЕ

За поступање у овој правној ствари, месно је надлежан Основни суд у Чачку.

Образложење

Извршни поверилац ЈП „Србијагас“ Нови Сад је 14.11.2011. године поднео Основном суду у Чачку предлог за извршење на основу веродостојне исправе, рачуна број .. од 03.10.2011. године, против извршног дужника АА ради наплате новчаног потраживања – дуга, пописом и проценом ствари, продајом покретних ствари или забраном на заради извршног дужника. У предлогу је навео да се, у случају да извршни дужник изјави приговор против решења о извршењу, поднети предлог сматра тужбом и да се списи предмета доставе Првом основном суду у Београду, према уговореној надлежности. Основни суд у Чачку је донео решење о извршењу Ив 8183/11 од 16.11.2011. године и усвојио предлог за извршење, а донео је и закључак Ив 8183/11 од 21.01.2019. године којим је одредио начин извршења. Тужени је као извршни дужник изјавио приговор на решење о извршењу због застарелости потраживања при чему није истакао приговор месне ненадлежности Основног суда у Чачку. Основни суд у Чачку је решењем Ив. 8183/11 од 08.04.2019. године ставио ван снаге решење о извршењу тог суда од 16.11.2011. године у делу којим је одређено извршење и одредио да ће се поступак наставити као поводом приговора против платног налога. Након одржаног рочишта и приговора месне надлежности истакнутог од стране тужиоца, Основни суд у Чачку се решењем П 958/19 од 28.06.2019. године огласио месно ненадлежним за поступање у овој правној ствари и по правноснажности решења списе предмета доставио на поступање Трећем основном суду у Београду, као стварно и месно надлежном суду.

Трећи основни суд у Београду није прихватио своју месну надлежност, па је предмет, уз пропратни акт П 12642/19 од 10.07.2020. године, доставио Врховном касационом суду ради решавања сукоба месне надлежности.

Решавајући настали сукоб месне надлежности, на основу члана 30. став 2. Закона о уређењу судова ("Службени гласник РС", бр. 116/08...87/17) и члана 23. став

1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“, број 125/04 и 111/09), у вези члана 10. Закона о извршењу и обезбеђењу („Сл. гласник РС“, број 31/11) у вези са чланом 358. став 1. истог закона, Врховни касациони суд је нашао да је за поступање у овом предмету месно надлежан Основни суд у Чачку.

Према члану 39. став 1. Закона о парничном поступку, за суђење је опште месно надлежан суд на чијем подручју тужени има пребивалиште. Надаље, према члану 3. став 3. Закона о извршењу и обезбеђењу („Службени гласник РС“, бр. 31/2011), суд надлежан за одређивање извршења или обезбеђења је суд на чијем подручју извршни дужник има пребивалиште или боравиште, односно седиште, ако овим законом није другачије одређено.

Одредбом члана 20. ЗПП прописано је да се суд може поводом приговора туженог, огласити месно ненадлежним ако је приговор поднесен најдоцније на припремном рочишту или ако оно није одржано до упуштања туженог у расправљање о главној ствари на првом рочишту за главну расправу (став 1), а суд се може огласити по службеној дужности месно ненадлежним само кад постоји искључива месна ненадлежност неког другог суда најдоцније на припремном рочишту или ако оно није одржано до упуштање туженог у расправљање о главној ствари на првом рочишту за главну расправу (став 2).

Одредбом члана 64. ЗПП прописано је да ако законом није одређена искључива месна надлежност неког суда, странке се могу споразумети да им у првом степену суди суд који није месно надлежан, под условом да је тај суд стварно надлежан (став 1), да овај споразум важи само ако је писмено састављен и ако се тиче одређеног спора или више спорова који сви проистичу из одређеног правног односа (став 3) и да исправу о споразуму тужилац мора приложити уз тужбу, а тужени уз приговор ненадлежности или одговор на тужбу.

Тужилац је иницирао поступак подношењем предлога за извршење на основу веродостојне исправе Основном суду у Чачку против извршног дужника АА из ..., како је означено у поднетом предлогу за извршење и у извршној исправи, чиме је засновао надлежност тог суда, позивајући се на уговорену надлежност у случају приговора извршног дужника. Чланом 11. Уговора о испоруци природног гаса за домаћинства, који је приложен уз предлог за извршење, у случају спора уговорена је надлежност „ИВ општинског суда у Београду“.

На основу овако закљученог споразума о месној надлежности није могуће установити надлежност Првог основног суда у Београду. Наиме, у време закључења приложеног Уговора, на територији Града Београда постојало је пет општинских судова, док је сада судска надлежност на територији Града Београда у првостепеном парничном поступку, у овој врсти спорова, подељена између три суда – Првог, Другог и Трећег основног суда у Београду. Код оваквог стања ствари, независно од чињенице да је извршни поверилац у предлогу за извршење определио надлежност Првог основног суда у Београду за даље поступање у случају изјављивања приговора, не постоји тачка везивања која би установила надлежност овог суда за даље поступање, јер Први основни суд у Београду, у овој форми, није ни постојао у време закључења предметног уговора, а и споразум о надлежности је неодређен јер је уговорена надлежност „ИВ општинског суда у Београду“.

У том смислу, а како се не ради о спору у коме постоји искључива месна надлежност одређеног суда, надлежност суда за поступање у овој правној ствари одређује се на основу општих правила о месној надлежности, тј. на основу одредбе члана 39. став 1. Закона о парничном поступку.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци на основу члана 23. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа – судија
Јасминка Станојевић,с.р.**

**За тачност отправка
управитељ писарнице
Марина Антонић**